

En procent splitter Odense

Ønsket om skattestigning har delt vandene i Odense Kommune. Rød blok ønsker at hæve skatten, mens blå blok kalder det at spille fallit. Begge blokke ønsker øget velfærd, men metoden til at opnå det, har skabt en stærk opdeling mellem de to blokke.

Tekst Sille Olsen

Valget er begyndt at pryde bybilledet i Odense Kommune. Fra busskure og reklamesøjler kigger smilende ansigter på dig, og beder dig huske velfærden og menneskene. Netop velfærden har skabt grobund for en af de store valgkonflikter i Odense Kommune. Det politiske landskab er for alvor blevet delt op i en rød og en blå blok i spørgsmålet om, hvorvidt Odense skal have en skattestigning på en procent.

Socialdemokratiet kalder skattestigning for velfærdsprocenten. Den skal være med til at rette op på de besparelser, som der blev foretaget i Odense under finanskrisen.

– Under krisen var der hele dele af vores industri og produktion, som lukkede. Vi er en af de kommuner, som har sparet mest igennem krisen. Man kan se det på vores daginstitutioner, folkeskoler og på ældreplejen. Vi har investeret rigtig meget i at få gang i væksten og udviklingen i Odense. Man kan se, at der er godt gang i sagerne, men vi vil også gerne kunne brede den optimisme ud, så man kan mærke det blandt borgerne. Derfor, det har været vigtigt for mig at gennemføre den her velfærdsprocent, siger Borgmester og spidskandidat for Socialdemokratiet Peter Rahbæk Juel.

Venstre kalder skattestigningen at spille fallit. De ser langt hellere, at pengene findes et andet sted end borgernes lommer.

– Jeg synes, at det er den forkerte vej at gå. Man spiller fallit, hvis det bedste man kan finde på er at grave dybere i skatteborgernes lommer, når der mangler penge. Det værste ved skattestigningen er, at den rammer dem, hvor man vender og drejer pengene for også at finde de 500 kroner som der skal til et par fodboldstøvler. De 500 kroner fjerner man, siger Jane Jegind, spidskandidat for Venstre og rådmand for By- og Kulturforvaltningen.

Fælles front

I August indgik de røde partier i Odense et historisk valgforbund. Socialdemokratiet, Enhedslisten, Radikale, SF og Alternativet valgte at gå sammen om, at sikre ingen stemmer blev spildt. De røde partier nåede at holde rekorden for de største valgforbund i knap to uger, før de borgerlige partier selv sluttede sig sammen i et valgforbund som består af Venstre, Dansk Folkeparti, Konservative, Liberal Alliance, Kristendemokraterne og Nye Borgerlige.

– Det var 1600 stemmer som gjorde forskellen sidste gang. Så hvis et parti står udenfor vores aftale, for så går stemmerne til spilde. Alle partier har udtrykt forståelse for, at en stemme på det ene parti, kan være en stemme på et andet parti som de normalt ikke arbejder sammen med. Men hvis alternativet er,

stemmen går til rød blok, så hellere det her. Vi vil bare sikre, at vi får en blå borgmester, siger Dansk Folkepartis spidskandidat Christel Gall.

Ingen af de to valgforbund har vækket den store undren ved den modsatte fløj. Der er dog vidt forskellige meninger fløjene imellem om de individuelle valgforbund.

– Det bliver helt klart for borgerne, at der er rød bloks vej, og der er vores vej. Det sidste års tid, er vi kommet langt væk fra at der er blevet søgt brede aftaler, som alle kunne se sig ind i, og hvor alle har fået lov til at bidrage, siger Jane Jegind om blå bloks valgforbund.

På Den anden side af spektret står rød blok, med deres valgforbund som til sammen stadig har flertal. Borgmesteren forsvarer valgforbundet med, at der fælles værdier, som binder partierne sammen. Den odenseanske borgmester har også en kommentar til den modsatte fløjs store valgforbund.

– Jeg ved ikke, hvor slagkraftige bredden i valgforbundet bliver. Det er jo naturligt at man prøver at samle partierne omkring sig, men der er væsentlig forskel, for de er ikke samlet om noget politisk, de er samlet om at pulje stemmer. Der er vores valgforbund samlet om velfærdsdagsordenen. Jeg er glad for, at vi har det tydelige politiske signal i valgforbundet, for så ved vælgerne, hvad det de vælger at stemme på, siger Peter Rahbæk Juel.

Udover valgforbundet med de røde partier, har Radikale Venstre konstitueret sig med Socialdemokratiet, for at sikre en socialdemokratisk borgmester. Prisen for konstitueringen har været, at Susanne Crawley får førstevalg blandt rådmansposterne hvis hun bliver valgt ind.

– Jeg har lavet en konstitueringsaftale med borgmesteren, som signalerer, at de to partier, vil bevare de vækstinvesteringer vi har lavet i kommunen. Ved budget 2013 valgte byrådets partier at bruge 100 millioner på at investere i vækst, og det vil vi fortsat gerne gøre, siger Susanne Crawley, spidskandidat for Radikale Venstre og rådmand for Børn- og Ungeforvaltningen.

Velfærdskampen

Odense har landets anden højeste ledighedsprocent. Fritidsklubber bliver lukket, og de ældre får ikke den service, de fortjener. Det er blot eksempler på velfærden i Odense. Derfor vil politikerne alle gøre noget godt for velfærden. Et eksempel på dette, er de mange kraner, halvfærdige bygninger og store byggepladser, som dominerer bybilledet. Der skal skabes vækst i Odense, så der kan skabes velfærd. Det er der generel enighed om.

– Det vil være et tema, at vi er en af de byer, som har den højeste ledighed. Der er jo store udgifter til at forsørge de ledige, så vi bruger penge på det, og ikke de ting vi ellers gerne vil. Så det at knække koden om, hvorfor Odenses ledige ikke kan komme i arbejde. I den her by har vi flere ledige jobs, end vores egne borgere skal bruge, men alligevel er ledigheden høj, siger Susanne Crawley

Uenigheden mellem partierne opstår, når diskussionen falder på, hvordan væksten og velfærden skal finansieres.

– Vi har i bund og grund en stor sum penge, og jeg synes, at vi godt kunne anvende dem på bedre måder, hvor vi stadigvæk kan få den ydelse der er nødvendig. Jeg synes ikke, at vi skal gå ned i borgernes lomme og finde penge i første omgang, i stedet, skal vi øge vores indtægter på anden vis, nemlig ved at få flere i arbejde. Det tror jeg på, er den rigtige vej frem. Ikke ved at vi bare griber ned i borgernes lomme, fordi vi bedst ved, hvordan pengene skal bruges på fornuftig vis. siger Christel Gall.

Smalt budgetforlig

Under budgetforhandlingerne var det ingen hemmelighed, at den store diskussion, ville blive velfærdsprocenten. Der var blevet søgt om at få lov til at hæve skatten med 155 millioner kroner, men Økonomi- og Indenrigsministeriet har givet Odense Kommune lov til at hæve skatten. Dog er skattestigningen kun på 0,3 procent. Borgmesteren har dog stadig et mål om, at nå op på et helt procentpoint, dog samlet set over tre år.

– Når jeg bevæger mig i byen og taler med folk, fornemmer jeg, at der er en forståelse for det vi gerne vil med byen. Der er ingen tvivl om, at når vi beder folk om at betale mere i skat så vil de gerne høre, hvad de her ekstra skattekrone går på, men så længe vi er klar på, at de går til velfærden, er der ingen problemer, siger Odenses borgmester Peter Rahbæk Juel.

Jane Jegind har ingen forståelse for, at der er blevet søgt om at hæve skatten. Og står det til hende, vil en eventuel skattestigning blive rullet tilbage hurtigst muligt.

– Jeg ved, at der er andre kommuner som har det væsentligt sværere end Odense, og som kæmper for at få det til at hænge sammen. Vi er ikke enige i, at vejen at gå, når man ikke kan få tingene til at hænge sammen, er at tage flere penge op af borgernes lomme. Vi har et budget på 12 milliarder, så må vi blive bedre til at bruge dem. Så vi siger bestemt nej til en skattestigning. I næste periode må vi jo kigge på, hvordan det kan lade sig gøre på sigt at få den sat ned igen, siger Jane Jegind

Odenses borgmester valgte kun at invitere de partier, som ikke direkte var imod skattestigningen til budgetforhandlingerne. På den måde blev en stor del af blå blok holdt ude af forhandlingerne, og det blev til et smalt rødt budgetforlig.

Venstre foreslår i stedet, at der skal være færre prestigeprojekter, ikke mere letbane, end det der bliver bygget nu, og et stop for alle særtilskuddene til Vollsmose. Desuden vil de have mere fokus på kernevelværdien for børn, unge, og ældre.

Højborgen

Odense har i mange år været en socialdemokratisk højborg. Hvis man ser bort fra en enkelt periode på fire år, hvor borgmesteren var den Konservative Jan Boye, har Odense været under socialdemokratisk styring siden 1937.

Ved kommunalvalget i 2013 var Venstre, ifølge Jane Jegind, blot 1500 – 2000 stemmer fra at overtage borgmesterposten fra Socialdemokraterne. Dengang sagde Jane Jegind til Politiken:

- Vi var kun et mulehår fra. Og det i en by, der har været rød for evigt. Det giver kampgejst til næste valg.

Kampgejsten er stadig lige så høj hos Jane Jegind, og hun tror fuldt ud på, at Odense i år vil få en blå borgmester.

– Jeg mener absolut, at vi kan vippe de røde af pinden. Vi var rigtig tæt på sidste gang. Hvis vi tager det valgforbund vi havde sidste gang og kristendemokraterne, så var vi 1,44 procent fra at have fået flertallet sidste gang. Så det bliver en enormt spændende valgkamp, og der er rigtig meget på spil i Odense, siger Jane Jegind

((faktaboks))

Venstre stemmer i alt ved KV13: 24.992

Socialdemokratiet stemmer i alt ved KV13: 30.991

Blå blok har i dag 14 mandater i byrådet

Rød blok har 15 mandater i byrådet

((boks))

Tanker om valget

Susanne Crawley (R): – I øjeblikket er der Enhedslisten, SF, S, R, DF, K, V, og så tror jeg, at alternativet kommer ind. Og så tror jeg det ellers vil være ret uændret. Jeg tror, at Socialdemokratiet får at godt valg. Der er ikke noget, som tyder på, at partierne omkring dem får et dårligt valg. Det optimale valg for mig ville være, at mit eget parti blev større, end det er nu.

Peter Rahbæk Juel (S): – Jeg synes det er ret spændende i Odense. Der er nye spidskandidater for en lang række af partierne, det er næsten de fleste som stiller med en ny spidskandidat. Så der er mange nye ansigter, og derfor er der mange nye personlige stemmer, som er i spil. Så det bliver spændende at følge med i. Men kender jeg Odense ret, så ligger det med et tryk, som hedder centrum-venstre. Og det tror jeg ikke vil ændre sig. Så blå blok skal løbe stærkt.

Jane Jegind (V): – Det er jo først og fremmest op til vælgerne at finde ud af, hvem der vinder, men jeg er optimistisk på muligheden for at lave et skifte, hvor vi får et borgerligt flertal med mig som borgmester. For mig at se er det absolut overkommeligt at få flyttet de sidste stemmer. Vi skal ud i gader og stræder og have snakket med borgerne. Der er brug for et systemskifte i Odense. Det er tid til både den første kvindelige og den første Venstre borgmester i Odense

Christel Gall (DF): – Jeg tror at det er den blå side med liberal alliance som vinder den her gang. Så er jeg sikker på, at alternativet nok skal blive valgt ind med en enkelt mandat. Jeg tror også på, at blå side stiger med en enkelt mandat, og at rød taber, så der kan blive skiftet i Odense. Og så håber jeg, at liberal kunne komme ind og måske være den forskel, som kan gøre det her til virkelighed. Det kunne være en sjov situation hvis det ikke var de radikale som ikke fik deres mandat ind, fordi der allerede har lovet en rådmandspost til dem.